

Strokovni list za povzdigo gostilničarskega obrta.

Glasiło „Deželne zveze gostilničarskih zadrug na Kranjskem“.

List izhaja 25. vsakega meseca.
 Za člane v „Deželni zvezi“ včlanjenih zadrug stane list celoletno K 2.—. Sicer stane list celoletno K 5.—, polletno K 2.60, četrtletno K 1.30; posamezne številke 25 vinarjev.
 Cena inseratom: 1/48 strani K 1.50, pri večkratnih objavah popust.

Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani, Marije Terezije cesta šte. 16.
 Strankam je uredništvo na razpolago vsak ponedeljek in petek od 4.—6. popoldne.
 Rokopisi se ne vračajo. Rokopise in objave je pošiljati do 5. oziroma do 20. vsakega meseca, s tem dnem se uredništvo zaključí.

Št. 10. in 11.

V Ljubljani, 25. julija 1918.

Leto V.

Obrt.

Na ustanovnem shodu JDS. dne 29. junija 1918 je podal zvezin tajnik imenom načelstva deželne zveze obrtnih zadrug referat o obrti na Slovenskem.

Dasi se referat ne nanaša strogo le na gostilniško obrt, temveč pretežno na rokodelsko obrt, je v njem vendar mnogó migljajev, ki tudi naši gostilničarski obrti ne škodujejo, marveč dajo istotako dobra navodila tudi tej obrti v ravnanje in posnemanje, zato ga priobčimo s predlaganimi resolucijami vred:

Nepovoljno sliko nam nudi pogled na organizacijo slovenskega obrtništva tako na zadrúžnem, kakor na društv. polju, bodisi v naši kranjski deželi, kakor tudi po drugih deželah, kjer prebivajo Slovenci v manjšini.

Na Kranjskem je ustanovljenih 78 strokovnih in kolektivnih zadrug, ki po večini ne ustrezajo visokim ciljem na socialnem, gospodarskem in zadrúžnem polju. Vendar pa imajo strokovne zadruge, to so zadruge, v katerih so združeni le ene vrste obrtniki, veliko več pomena, kakor pa kolektivne zadruge, v katerih so včlanjeni čevljarji, krojači, mizarji in razni drugi obrtniki pomešano skupaj.

Kdor zasleduje zadrúžno življenje, pride na sled, da je več vrst obrtov, ki ne pripadajo nobeni obrtni zadrugi, ali so pa priklopljeni kolektivnim zadrugam, od katerih nimajo nobene koristi. Ker se iz raznih tehničnih in praktičnih razlogov stremi za tem, da se v bodoče ustanove le strogo strokovne zadruge, oziroma po deželi obstoječe mešane zadruge preosnujejo v strokovne zadruge z obsegom za eden ali več sodnih okrajev, posamezne obrti pa združiti v deželno zadrugo s sedežem v Ljubljani, kajti čim številnejše je članstvo zadruge, tem uspešneje lahko deluje.

Tako bi bilo treba ustanoviti za obrti urarjev in zlatarjev, sobnih slikarjev in pleskarjev, tapetnikov in izdelovalcev posteljin, kolarjev, sedlarjev in jermenarjev, kamnosekov in kiparjev, strojarjev in usnarjev, knji-

govezov in izdelovalcev kartonažnega blaga, dalje za obrti zidarjev, tesarjev, krovcev, sodarjev, mizarjev in kovačev ustanoviti deželne zadruge s sedežem v Ljubljani, tako, kakor so združeni v deželne zadruge fotografi, dimnikarji, izdelovalci sodavode, brivci in frizerji.

Za eden ali več sodnih okrajev v deželi naj bi se pa združili krojači in krojačice, čevljarji, peki, mesarji in klavci in drugi obrtniki, katerih je večje število po sodnih okrajih.

Da bi bile zadruge obrtnikom res v korist, osnovati bi bilo treba za vsako okrajno glavarstvo okrajno zvezo obrtnih zadrug, ki bi take zveze imele takozvani obrtni svet, kakor ga določa § 130 obrtnega reda. Vse te okrajne zveze in deželne strokovne zadruge bi pa tvorile deželno zvezo obrtnih zadrug.

Na ta način bi bila šele izvedena prava organizacija obrtnih zadrug in s to organizacijo bi bili združeni vsi obrtniki, ki so sedaj v marsikaterem oziru brez vsake pomoči.

Na Kranjskem je poleg prej omenjenih obrtov, ki so združeni v strokovne zadruge, najbolje organizirana gostilničarska obrt. Gostilničarji imajo v kranjski deželi ustanovljenih 20 strokovnih zadrug. Teh 20 strokovnih zadrug ima svojo deželno zvezo, kateri pripada približno 3000 gostilničarjev. Posamezne gostilničarske zadruge v deželi, zlasti pa zadruga gostilničarjev v Ljubljani in ona za ljubljansko okolico prav pridno delujejo in služijo svojim članom v vsestransko korist s tem, da so si ustanovile mojstrsko bolniške blagajne, podporne sklade za starost in onemoglost, posreovalnice za delo in bolniške blagajne pomočnikov in vajencev. Njih zveza izdaje strokovni list »Gostilničar«, ki eminentno zastopa koristi gostilničarskega stanu.

Na Spodnjem Štajerskem je slovensko obrtništvo bolj pristopno za obrtno organizacijo, kakor pa po drugih deželah. Slovenske obrtne zadruge na Spodnjem Štajerskem so si ustanovile svojo zvezo obrtnih zadrug, ki prav marljivo deluje in je dosegla lepe uspehe za slovensko obrtništvo.

Na Primorskem in Goriškem, zlasti pa na Koroškem je slovensko obrtništvo v vsakem oziru potisnjeno od laških in nemških obrtnikov v ozadje in je brez vsake samostojne organizacije in brez vsake pomoči.

Iste razmere vladajo tudi glede pridobitnih zadrug, osobito pa glede svojih lastnih denarnih zavodov.

Kar se pa tiče obrtnega šolstva, to je obrtnih nadaljevalnih šol, stojimo zelo na slabem. Izjema je mesto Ljubljana, ki je šele v zadnjih letih posvetila nekaj več pozornosti obrtnonadaljevalni šoli in je nastavila za posamezne obrti, to je za krojače, krojačice in čevljarje strokovne učitelje in z njimi dosegla jako lepe uspehe. Gostilničarstvo je kratko pred izbruhom vojne imelo že vse zasnovano, da otvori svojo strokovno šolo za vajeništvo. Izdelan in predložen je bil že ves učni načrt, obljubljena državna podpora, zasigurani prostori in učno osebje, kar pride odlok deželne vlade — obrtno šolstvo je za nedoločen čas sistirano. Po deželi pa vladajo v tem oziru žalostne razmere, kajti vajenci vseh vrst obrtnega poklica se skupaj poučujejo in o pravem strokovnem pouku ni govora.

Da slovensko obrtništvo po svoji strokovni naobrazbi ne more tako napredovati, kakor napredujejo naši bratje Čehi in pa nemški obrtniki v drugih deželah, je temu vzrok: 1. ker imajo vajenci premalo šolske predizobrazbe, 2. ker nimajo po strokah urejene obrtne nadaljevalne šole in 3. ker se ne prireja za pomočnike in samostojne obrtnike vsestransko potrebnih strokovno poučnih tečajev.

Temu je tudi vzrok, da je veliko pomanjkanje vseh vrst pomočnikov prve vrste in da je pomanjkanje strokovno sposobnih poslovodij in samostojnih obrtnikov.

Pota, da se tem razmeram odpomore, so dana. Stalo bo sicer mnogo truda in mnogo dela. Če se pa hoče doseči kak uspeh in da se bo moglo slovensko obrtništvo uvrstiti v ono vrsto izobraženega obrtništva, kakor stoje naši bratje Čehi, je treba, da se izpolnijo sledeči pogoji:

Predvsem bi bilo začeti, da obrtniki ne sprejemajo v uk vajencev, ki nimajo zadostne šolske predizobrazbe, to je dovršeno ljudsko šolo, meščansko šolo ali pa nekaj razredov srednjih šol. S tem bi bila dana podlaga bodočega naobraženega obrtnega naraščaja, obrtnih pomožnih delavcev, poslovodij in bodočih samostojnih obrtnikov.

Drug važen faktor je preosnovanje in v potrebnih krajih nanovo ustanavljanje obrtne nadaljevalne šole, ločene po strokah ali vsaj po sorodnih obrtih in prireditvah strokovno poučnih tečajev za pomočnike in samostojne obrtnike, kakor tudi mlade ljudi, ki se nameravajo posvetiti obrtnemu stanu, vzpodbujati na obisk c. kr. državne višje obrtne šole.

Važno je tudi, da obrtniki posvetijo malo več pozornosti za bodočnost glede preskrbe v slučaju bolezni in onemoglosti. V ta namen je treba obrtnike vzpodbujati, da si ustanovi vsaka zadruga zase ali pa okrajne ali deželne zveze samostojne bolniške blagajne, posebne sklade za starost in onemoglost in posredovalnico za pomočnike in vajence. Držimo se izreka: Pomagaj si sam in pomagano ti bode. Ne sme se več dopustiti brezbriznost posameznih obrtnikov, da ne bi skrbeli v bodoče za svojo lastno osebo in svojo nepreskrbljeno družino. Vsak mora imeti dolžnost, plačevati prispevke v sklad, iz katerega se mu bo delila v slučaju bolezni, starosti in onemoglosti podpora. Dovolj bi imeli dokazov, kako potrebni bi bili taki skladi, ko bi bili ustanovljeni že pred leti in leti, zadoštuje pa naj danes le oklic, da še ni vse zamujeno in da je še čas, popraviti, kar se je prej grešilo. Vzemite si tu za vzor zopet gostilničarsko zadrugo ljubljansko, ki z vsemi svojimi inštitucijami razpolaga po dvanajstletnem delovanju že z nad 60.000 naloženih kapitalij.

Posebe umevno je tudi, da slovensko obrtništvo ne more in ne sme biti brez svojega lastnega glasila, katero naj bi obrtnike poučevalo o razmerah, ki spadajo zgolj obrtnem stanu in ki bi prinašalo strokovnopolučne članke. Za ustanovitev omenjenega glasila niso poklicane posamezne zadruge, marveč zveze, ki že obstoje, oziroma one, ki se imajo še ustanoviti.

Da se stvar čim preje pospeši in uresniči, bi kazalo sklicati splošen obrtni shod vseh slovenskih obrtnikov, na katerem bi se naj razpravljala prej omenjena socialna in gospodarska vprašanja. Na tem shodu naj bi se volil poseben stalen obrtni svet, obstoječ iz večjega števila samostojnih obrtnikov, ki naj bi prevzeli nalogo, vzpodbujati zadruge in načelstva za ustanovitev prej omenjenih nasvetov.

Mimogrede pa naj bo tudi omenjeno, da ne kaže popolnoma pozabiti na našo domačo obrt. Tudi tej obrti je treba priskočiti na pomoč, da popolnoma ne propade, ker treba je upoštevati, da precej pripomore k narodnemu gospodarstvu in ugledu dežele. Treba je domači obrti pomagati s tem, da se za posamezne stroke priredi poučno predavanje in poučne tečaje, kakor tudi pripomore, pridobiti novih pripomočkov in strojev, s katerimi se delo hitreje in lepše izvrši. Omenim naj tukaj le izdelovalce zobotrebcev in druge suhe robe, kakor tudi lončarstvo, domačo prejo in sitarstvo.

Da so razmere take, kakor se jih slika, ni vzrok obrtništvo samo. Vzroka je treba iskati drugje. Obrtnik mora, če hoče preživeti sebe in svoje, delati od ranega jutra do poznega mraka in nima ne časa, ne prilike, se intenzivno baviti s takimi važnimi vpraša-

nji, zato so poklicani drugi faktorji. In eden teh faktorjev je vodstvo stranke, ki med drugim obrtništvo politično organizira in vodi tudi na socialnem in gospodarskem polju.

Vsled tega si usojam staviti sledeče resolucije:

Deželno zvezo kranjskih in južnoštajerskih obrtnih zadrug se naprosi:

1. da s pomočjo zadružnega inštruktorja sedanje kolektivne zadruge preosnuje v strokovne zadruge in v poročilu navedene posamezne obrti v deželne zadruge;

2. da snuje po okrajnih glavarstvih okrajne zveze obrtnih zadrug;

3. da ustanovi neobhodno potrebne posredovalnice dela za pomočnike in vajence;

4. da ustanovi bolniške blagajne in podporne sklade za starost in onemoglost samostojnih obrtnikov;

5. da ustanovi svoje lastno glasilo, in

6. da vpliva na obrtni stan, da v bodoče ne sprejemajo vajencev, ki nimajo zadostne šolske predizobrazbe.

Deželne zbere se naprosi, da ustanove po mestih za obrtni stan neobhodno potrebne meščanske šole in preosnuje sedanje skupne obrtne nadaljevalne šole v strokovnoolbrtne nadaljevalne šole in preskrbe za praktični pouk strokovno in praktično izobražene učitelje.

Trgovsko zbornico in pa zavod za pospeševanje obrti se naprosi, da priredi strokovne tečaje in tečaje za vodstvo obrtnih zadrug.

Vodstvo jugoslovanske demokratične stranke se naprosi, da v bodoče posveti vso pozornost obrtnemu stanu in obrtni organizaciji s tem, da se zadrugam in zvezam preskrbi sposobnih moči, ki bi s svojo znanostjo in spretnostjo pomagale izvršiti to potrebno organizacijo in pri uradnem delovanju.

Zadružne objave.

XII. redni občni zbor pomočniške bolniške blagajne gostilničarske zadruge ljubljanske se je vršil 15. julija 1918 ob 3. uri popoldan v zadružnih pisarnah. Predsednik g. Stritar konstatira sklepčnost, pozdravi navzoče, predstavi obrtno oblastvenega zastopnika zadružnega inštruktorja g. komisarja Stesko in zadružnega načelnika g. Kavčiča, ter otvori zborovanje. Predvsem se prebere zapisnik zadnjega občnega zbora in brez ugovora odobri. Nato poda tajnik letno poročilo o delovanju blagajne za leto 1917 ki sledi: V pretečenem letu je bila obolelost med člani nekoliko milejša, namreč obolelih na domu, tem večje pa je bilo število teh, ki so se morali podati v bolnišnico. Vseh bolnikov je bilo oglašanih 489, nekateri po večkrat; od teh se je zdravilo na domu 54, 142 pa je bilo oskrbovanih v bolnišnici, vseh bolnih dni je bilo 1661 in sicer 990 s podporami in 671 pa v bolnišnici. Članstvo se je nekoliko znižalo in sicer od 589 iz prejšnjega leta na 566, od teh je 96 moških in 476 ženskih. Porodov je bilo 9, smrtnih slučajev pa 2. Blagajniški zdravnik je polkovni zdravnik dr. Rus. Med letom se je vsled dejstva, da je dolgoletni naš blagajniški zdravnik pri vojakih zelo zaposlen, večkrat oglašala želja, da bi se poleg dosedanjega zdravnika nastavljal še en blagajniški zdravnik; vodstvo blagajne začasno ni seglo po tem, da bi se pogajalo še s katerim drugim zdravnikom, ker končno v 489 slučajih obolelosti vendar le eden sam zdravnik lahko opravi posel zdravljenja, ker prideta s ponavljanjem ordinacij komaj dobra dva slučaja na dan. Drugače je o potrebi zobnega zdravnika, tu bo pač kazalo za zagotoviti enega zobnih zdravnikov, ki bo lečil člane na račun blagajne, ker v takih slučajih pač ni drugih zdravnikov vedno na razpolago in se kaj radi temu poslu odtegujejo. Drugih pritožb ni bilo podanih in se vsled tega razsodišču ni bilo o ničemer baviti. Odborove seje ni bilo

nobene, ker so bili med letom skoro vsi člani načelstva ali pobrani k vojakom in pa drugače menjali svoja mesta in odšli. Razne prošnje je rešil načelnik ali pa so se rešile administrativnim potom po pravilih. Zdravila se dobavijo po vseh lekarnah ljubljanskih, vsled novejšega dogovora med lekarnarji samimi, brez kakega zdatnejšega popusta. Ako rabi kdo drugega kot blagajniškega zdravnika, se mu le v nujnih slučajih povrne ves izdatek, sicer pa le trošek prvega obiska ali ordinacije, zdravila špecialitete se tudi le na potrdilo blagajniškega zdravnika honorirajo. — Ker se pri tem omenja, da so člani med letom tu pa tam izražali misel, da bi naj bil še eden blagajniški zdravnik ali vsaj eden za zobne bolezni, se oglasi g. Tavzes, ter izreče da se mu zdi, da pri dosedajnem številu članstva zadoštuje eden zdravnik za navadno lečenje, za lečenje zobovja pa naj se tudi vsakteri pošlje le k blagajniškemu zdravniku in če ta ni kos zdravitve, naj odda bolnika zpobzdravniku, plača pa naj se edino le zdravljenje ali pipanje nikakor pa plombiranje in novih zob. Ta predlog tudi soglasno obvelja. Na podano poročilo o računskem zaključku za leto 1917 poda imenom pregledovalcev računov g. Bole izjavo, da so se računi pregledali in v redu našli, ter predlaga blagajniku kot odboru dati absolutorij. Iz računskega zaključka posnamejo sledeče: Dohodki: Gotovina iz prejšnjega leta 1485 K 11 v, vplačani prispevki 11.109 K 21 v, po magistr. poslano za plačane kazni 137 K, razni dohodki 13 K 50 v. Skupaj 12.744 K 82 v. — Izdatki: Bolniških podpor 1274 K 10 v, zdravnikom 1934 K, za zdravila 512 K 50 v, troški v bolnici 2475 K 40 v, pogrebni stroški 115 K, upravni stroški (osobje) 3600 K. Razni stroški t. j. najemnina, kurjava, pokojnine, kopelj, terapevtski pripomočki, tiskovine, strokovni časopisi itd. 903 K 2 v, skupaj 10.814 K 2 v, prebitka 1814 K 2 v, od teh je bilo v hranilnico dano oziroma v državne papirje naloženo 1000 K, 814 K 2 v pa je bilo koncem leta v blagajni. Premoženjsko stanje blagajne je sledeče: V mestni hranilnici ljubljanski na knjižici št. 82.165 23.115 K 87 v, v državnih papirjih z obresti vred 11.225 K 14 v, gotovina v blagajni 814 K 2 v, in vrednost inventarja po odpisu 151 K 16 v, skupaj 35.306 K 19 v.

K posameznim nasvetom in predlogom izreče načelnik zadruge g. Kavčič, da bi bilo z gospodarstvenega stališča priporočati, da bi se gledalo za tem, da si kupijo zadruga in njene inštitucije v primernem času svoj lastni dom, ki bi služil zadružnim bolniško blagajniškim in s tem v zvezi socialno - humanitarnim namenom, ter priporoča naj se gg. odborniki in delegati v tem smislu za kakovi taki objekt pri dani priliki interesirajo, čemer zborovalci soglasno pritrdijo. — Nadalje se od strani tajništva priporoča, da skleni občni zbor pristopiti kot član k državnim komisiji bolniških blagajn v Avstriji na Dunaju, ter se po danem pojasnilu o članarini in ugodnostih članstva pristop soglasno sklene. Ker se nadalje nihče ne oglasi k besedi, se zahvali g. podnačelnik za prijazno sodelovanje vsem navzočim in zaključí občni zbor ob četrti na 5. uro popoldne.

Stanovske vesti.

Dodatni meroskus v letu 1918. Da se kranjski obrtniki in trgovci, ki se pri nakupu in prodaji v svrhu določitve cen in mezd služujejo svojih lastnih mer, tehtnic in utežev, izognejo kaki kazni, bi kazalo, da deželna zveza v svojem glasilu opozori obrtnike na dodatni meroskus v letu 1918. Po obstoječih ministrskih naredbah se ima dodatni meroskus še pred pretekem leta 1918 pri naslednjih merah in utežih izvršiti: 1. pri vseh leta 1915 preskušanih dolgotrajnih merah, kovinastih merah za tekočine, posodnih merah za suhe predmete in mlečnih prevoznih vrčih; 2. pri vseh leta 1915 preskušanih vinskih sodih po že vžgani mesečni številki; 3. pri vseh leta 1916 preskušanih tehtnicah in utežih, lesenih merah za tekočine, mlečnih vrčih z merilom in drozgoličnjakih; 4. pri vseh leta 1916 preskušanih prevoznih sodih za pivo po že vžgani mesečni številki; 5. pri vseh leta 1916 preskušanih merilnih pripravah za petrolej z

mersko posodo in lestvico; 6. pri vseh leta 1913 preskušeni merskih pripravah za petrolej z ločenimi merilnimi posodami za vsako merilno količino.

Obrtni svet na Dunaju je pred kratkim pod predsedstvom državnega poslanca Ein-spinerja in prislednikov tajnega svetnika sekcijskega šefa dr. Franc Müllerja in več drugih referentov trgovskega ministrstva i. dr. zboroval. Kot gostilniško obrtni zastopnik je bil predsednik državne zveze gostilniških zadrug ces. svetnik Penc, ki je izročil vlogo, v kateri so z ozirom na nastalo nevarnost, da propade gostilniška obrt vsled pomanjkanja piva, pretiranih cen vina, in vsled nezadostnega odkazovanja živeža za gostilniške kuhinje sosebno moke, mesa in masti, izražene zahteve na trgovsko ministrstvo, da isto deluje na to, da se na merodajnih mestih ukrene:

1. da dobiva avstrijsko gostilničarstvo zadostno množino živil za kuhinjo nakazanih,
2. da se gostilniški obrti postavijo na isto odredbo kakor so se splošne javne kuhinje, ki dobivajo za svoj obstoj posojila in da se jim ravno tako nakazujejo državne gospodarske potrebe, ki bi omogočale potem uvedbo stalnih cen.

3. Obstoječim gospodarskim organizacijam gostilniške obrti se naj da pravica sklepati skupne dobavne pogodbe.

4. Zahteva, da se da v prehranjevalnem svetu tudi zastopstvo gostilničarstvu.

5. V interesu gostilniške obrti je, da se osnuje v c. kr. trg. ministrstvu strokovni odsek za to obrt.

6. Da se dosežejo po vojni zopet normalne cene vseh potrebščin, naj se za prehodnje gospodarstvo uvede akcija za razdolžitve zadolženih, da se bodo vse potrebšchine za gostilničarsko obrt oddajale naravnost po obstoječih organizacijah njihovim članom in da so izključeni vsi prekupčevalci in zdražilci in

7. da se odpravijo vse gostilniško obrt otežujoče naredbe tikajče se jedil in pijač, policijske ure in drugih utesnjevalnih odredb takoj po končani vojni.

Zakoni in ukazi.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko daje na znanje:

Vsled oddajanja sadja v gostilnah in prehranjevalnih obratih po mnogo višjih cenah, se porabi velika množina tega živila ter tako manj premožnim ljudem odtegne. Z naredbo urada za ljudsko prehrano z dne 22. junija 1918, drž. zak. št. 222, se je vsled tega oddajanje svežega sadja v gostilnah in vseh v poštev prihajajočih prehranjevalnih obratih, kakor tudi zavodih, ki dajejo hrano takim, ki

izven svojega stanovanja obedujejo, v nadalje prepovedalo. Prepoved je stopila v moč dne 26. junija 1918.

C. kr. okrajno glavarstvo v Ljubljani razglasa:

Št. 15.091.

Gostilničarski zadrugi okolice ljubljanske v Ljubljani.

Vsled oblastveno potrjenega sklepa so zavezane pivovarne v svrhu kolikor možne štedljivosti v ravnanju s sodovi, s steklenicami in z zaboji za steklenice pri dobavah piva za navedene posode, katere posodijo kupovalcem vzdigniti varščino v gotovem ali v vrednostnih papirjih.

Zadrugi se iz gori navedenih ozirov priporoča, da se ne protivi proti temu postopanju, ker se je precej zvišala vrednost sodov in ker se ne dajo in natura nadomestiti izgubljene posode in vezi, končno ker pivovarne povrnejo kavcijo dajalcem, obresti od gotovine ali vrednostnih papirjev, katere so dali isti kot kavcijo.

C. kr. okrajno glavarstvo
Ljubljana, dne 9. julija 1918.

Književnost in prosveta.

Našim gostilničarjem, kavarnarjem in uslužbenkam! Boj za našo narodno samostojnost, za našo trojedino Jugoslavijo pod žezlom habsburško - lorenske dinastije je jasno dokazal, da so naše slovenske žene, naše slovenske matere, naša slovenska dekleta vedno in povsod pripravljene, stopiti v prve vrste bojevnikov za našo staro pravdo. Ko njihovi sinovi, očetje, bratje prelivajo svojo kri tam zunaj, se bore slovenske žene, da ohranijo svojo lastno grudo.

Treba je pa, da se te množice naših slovenskih žen strnejo, organizirajo, združijo, da pojdejo vse za eno, ena za vse. V ta namen je pa treba skupne vezi — in ta naj bo časopis »Slovenska Žena«, ki bo začel izhajati v najkrajšem času, List bo organiziral, združeval. Prinašal bo pa tudi zabavno in poučno čtivo izpod peres naših najboljših pisateljic in pisateljev. Že prva številka objavi članke naših prvoboriteljev, načelnika »Jugoslovskega kluba« dr. Korošca, voditelja tržaških Slovencev drž. poslanca dr. Rybača, drž. poslanca J. Gostinčarja, gdč. Cilke Krekove, povesti naših najboljših pisateljic in mnogo boučnega čtiva.

Pozivljamo vse slovenske gostilničarje in kavarnarje, prav posebno pa vse uslužbenke, naj naroče ta list ter ga razširjajo med svojimi gosti, znanci in znankami.

»Slovenska Žena« bo izhajala enkrat mesečno in bo veljala za celo leto 14 kron. Naročnino in rokopise pošiljajte na upravništvo, oziroma uredništvo »Slovenske Žene«, Ljubljana 7.

Citronin in malinov sok

prve vrste

umeten, z saharinom oslajen, zejo izdaten in se ne pokvari, koncentrirano fini okus in vonj, razpošilja od 10 kg naprej po 10 K kg.

Adolf Tosek, Praga

Kralj. Vinogradi, čisto 1274-G.

Zamaške

nove in stare, kupi vsako množino

tvrdka Ljubljanska industrija
probkovich zamaškov

Jelačin & Ko. Ljubljana.

I. kranjska tovarna mineralnih vodá, sodavice i. t. d.

Ljubljana, Slomškova ulica šte. 27

priporoča:

sodavico, pokalice, naravni malinov in citronov sok, nadalje izborne sadne pijače v pat. steklenicah: jagodovec, nektar, kristalno citronado, jabolčni biser.

Gostilničarji, podpirajte lastno podjetje!

Avgust Signola

Ljubljana, Dunajska cesta 13.

Zaloga raznovrstnega namizja 242

30 za gostilne, hotele in kavarne.

Jakob Zalaznik

pekarija, slačičarna in
kavarna 31 25—24

Stari trg 21

se priporoča sl. občinstvu
posebno z dežele

na zajutrak.

Posredovalnica za službe

gostilničarske zadruge v Ljubljani
Marije Terezije cesta šte. 16

posreduje brezplačno
za vse službo iščoče

: v gostilničarskem obrtu :

Gospodarji iz Ljubljane plačajo 60 v,
z dežele 1 K.

Tovariši gostilničarji! Poslužujte se te ugodne prilike!
26 23—24

Največja slovenska hranilnica Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

je imela koncem leta 1916 vlog . . . K 66.200.000—
hipoteknih in občinskih posojil . . . 27.000.000—
rezervnega zaklada . . . 2.000.000—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje najvišje po 4⁰/₀, večje in nestalne vloge po dogovoru.

Hranilnica je **pupilarno varna** in stoji pod kontrolo

C. kr. deželne vlade.

Za varčevanje ima vpeljane lične **domače hranilnike.**

Posoja na zemljišča in posojila na Kranjskem proti 5⁰/₀, izven Kranjske pa proti 5¹/₄⁰/₀ obrestim in proti najmanj 1⁰/₀ ozi. 3¹/₄⁰/₀ odplačevanju na dolg.

V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno **Kreditno društvo.**

Zamaški za sode

(vehe in čepinci) leseni v vsaki množini in velikosti so na razpolago.

Vpraša se pri

JOS. ŠREYU,

v Ljubljani,

Sodna ulica št. 2 II. nadstropje.

Tovariši! Tovarišice! Kupujte le pri tvrdkah, ki podpirajo in oglašajo v „Gostilničarju“, v Vašem glasilu.

Z vsemi v špecerijsko in delkatesno stroko spadajočimi potrebščinami, kakor tudi z vseh vrst namiznimi in buteljskimi vini postreže gostilničarjem najceneje in najsolidneje tvrdka

8 25—24

T. MENCINGER, Ljubljana, vogal Sv. Petra ceste in Resljeve ceste.

Velepražarna za kavo z električnim obratom.

Zaloga mineralnih voda.

Zaloga stekla, porcelana in svetiljk

Fr. Kollmann

11 v Ljubljani 24-24

dovoli gostilničarjem in kavarnarjem pri večji naročbi izdatno znižane cene.

A. Bajec

cvetlični salon

Pod Trančo 2

vrtnarja

Tržaška cesta 34

v Ljubljani.

Mazilo zoper „Srbečico“ garje, lišaje za ljudi in živino, stane en lonček 4 krone, po pošti 5 K. Mazilo je belo, ne smrdi, ne maže perila. — Dobi se v lekarni

Trnkoczy, Ljubljana.

Vinska trgovina in restavracija

Peter Stepic

Spodnja Šiška številka 256

priporoča p. n. gostilničarjem svojo veliko zalogo zajamčeno naravnih vin iz dolenskih, goriških, istrskih in štajerskih vinskih gorc.

Telefon št. 262.14 25-24

Pivovarna
„Reininghaus“
Gradec — Steinfeld

priporočata
svoja najboljša piva,
kakor:

marčno carsko, vležano
in bavarsko v sodčkih in
steklenicah. 27 23-24

Specijaliteta Reininghausovo dvojno sladno pivo „St. Peter“ v originalnih steklenicah.

Glavno zastopstvo pivovarn Reininghaus in Puntigam

Telefon št. 90. v Ljubljani, Martinova cesta 28. Telefon št. 90.

Pivovarna
„Puntigam“
Gradec — Puntigam

Pivovarna Göss

priporoča svoj priznani priljubljeni izdelek

marčno pivo

v sodčkih in steklenicah.

Pojasnila daje **Fr. Sitar**, zaloga pivovarne Göss, Ljubljana VII. (Spodnja Šiška.)

Istotam se nahaja zastopstvo preblavske slatine.

VINO belo in rudeče

od 56 litrov dalje.

Kislo vodo za brizganec in namizno zdrav. slatino

od 25 steklenic dalje.

Razpošilja:

A. OSET, Guštajn, Koroško.

Kupim vsake vrste steklenice, zamaške in sode.

Pristni brinjevec

se dobi po primerni ceni pri

Franc Švigelju na Bregu
pošta Borovnica, Kranjsko.

KLEINOSCHEG-

39 25-24

DERBY SEC

Vinometre „Bernatot“. — Asbestov bombaž in prašek. — Eponit. — Francosko želatino Lipovo oglje. — Marmornat prašek. — Modro galico. — Natrijev bisulfit. — Ribji mehur. Špansko zemljo. — Tanin. — Žveplo na asbestu. — Žveplo v prahu. — Limonovo kislino. — Vinsko kislino. — Soda bikarbono. — Strupa proste barve itd.

ima v zalogi po najnižji ceni

Drogerija Anton Kanc

Ljubljana, Židovska ulica 1.

Pivovarna „UNION“ v Ljubljani
(Spodnja Šiška)

priporoča svoje izborne izdelke, kakor:

marčno, dvojno marčno in izvožno pivo v sodčkih in steklenicah.

Dobé se tudi tropine in sladne olme, ki so kot živinska krma zelo priporočljive. 3 24-24